

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: AS Framm Tootmine

registrikood: 11674061

tänav, maja number: Punane tn 18

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 13619

telefon: +372 6230300

e-posti aadress: framm@framm.ee

veebilehe aadress: <http://www.framm.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	16
Lisa 8 Kasutusrent	16
Lisa 9 Laenukohustised	17
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 11 Võlad tarnijatele	18
Lisa 12 Võlad töövõtjatele	19
Lisa 13 Eraldised	19
Lisa 14 Aktsiakapital	19
Lisa 15 Müügitulu	20
Lisa 16 Muud äritulud	20
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	21
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 19 Tööjõukulud	22
Lisa 20 Muud ärikulud	22
Lisa 21 Intressikulud	22
Lisa 22 Seotud osapooled	22
Lisa 23 Sündmused pärast aruandekuupäeva	24
Lisa 24 Tegevuse jätkuvuse lisa	24
Aruande allkirjad	25
Vandeaudiitori aruanne	26

TEGEVUSARUANNE

ETTEVÖTTEST LÜHIDALT

AS Framm Tootmine on osa AS-i Framm kontsernist alates 2020. aasta märtsist, mil enamusosaluse ettevõttes omandas AS-i Framm tütaretevõtte Teine Omandamise OÜ. AS-i Framm 2023. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne sisaldab endas AS-i Framm Tootmise 2023. aasta majandustegevust.

Äriühingu põhitegevuseks on betoon- ja betoonvalmistoodete ning betoonisegude tootmine ja müük.

ETTEVÖTTE SANEERIMISPROTSESS

Harju Maakohtu 26.06.2020.a. määrusega kinnitati kohtule esitatud võlausaldajate poolt vastuvõetud AS Framm Tootmine saneerimiskava ja saneerimiskava täitmise üle teostab järelevalvet saneerimisnõustaja Toomas Saarma.

Sama määruse kohaselt esitatakse võlausaldajatele ja kohtule iga poolaasta lõpus alates 31.12.2020.a. aruanne saneerimiskava täitmise kohta. Aruandes kirjeldab saneerimisnõustaja ettevõtte majanduslikku seisundit, saneerimiskava täitmist ja muid olulisi asjaolusid, mille vastu võlausaldajal võib olla huvi.

Kohtu poolt kinnitatud saneerimismenetluse osas ei ole muutusi. AS Framm Tootmine viib ellu saneerimiskava ja on tasunud saneerimiskava järgsed maksed vastavalt kinnitatud graafikule ja saneerimisnõustaja on täitnud oma kohustust esitada oma ülevaade saneerimisest kohtule.

2023. aasta lõpu seisuga oli ettevõtte omakapital küll jätkuvalt negatiivne, kuid ettevõttel on märkimisväärselt kohustisi kontserni ettevõtete ees, mida on ettevõtte aktsionäridel arvestuslikult võimalik konverteerida aktsiakapitaliks. 26.01.2024 on kohtumäärusega lõpetatud Framm Tootmise saneerimine.

JÄTKUV VENEMAA SÕDA UKRAINAS

2022. aasta veebruaris puhkenud sõda mõjutas enamust ettevõtjaid ja lõpptarbijaid Euroopa Liidus läbi toorainete puuduse, sellest tuleneva kasvama hakanud hinnatõusu ja tarneahelate kokkuvarisemise. EL ja ülejäänud maailma otsus keelustada kaupade import Venemaalt ja Valgevenest mõjutas selgelt ka Framm Tootmist.

Puhkenud sõda lõi 2022 a kõvasti pihta kogu Euroopa energiaturgudele. Teine oluline sisendkomponent, tsement, vajab oma tootmisprotsessis märkimisväärses koguses energiat. Energiahindade kasv hakkas hüppeliselt kasvatama ka selle tooraine hinda.

Hinnatõusust ei jäänud puutumata ka kõikide teiste materjalide ja teenuste hinnad.

2023. majandusaastal sisendhindade kasv pöördus, kuid terve 2023. majandusaasta märksõna oli oluliselt langenud nõudlus ning märkimisväärselt alanenud müügihinnad..

TULUD JA KASUM

AS Framm Tootmine teenis aruandeaastal 11 969 tuhat eurot müügitulu (-36% võrreldes 2022. majandusaastaga) ja puhaskahjumit summas 1 549 tuhat eurot. 2022. aastal oli ettevõtte puhaskasumiks 929 tuhat eurot. Tulude languse taga oli nii müügimahtude kui -hindade langus ning kahjumi teenimise põhjuseks oli kahtlemata nõrk nõudlus ning konkurentide poolt tugev surve hindasid langetada.

ENERGIAKULUD

Majandusaasta jooksul langesid ettevõtte energiakulud 53% 2022. aasta 973 tuhande euro pealt 460 tuhande euroni 2023. aastal. Energiakulud moodustasid 2023 majandusaastal 3,8% müügitulust. Silmas tuleb pidada, et ettevõtte ei tegutse energiantensiivses tootmissektoris. Energiahindade langus on tootmiseks küll positiivne, kuid kahjuks langesid müügihinnad veelgi kiiremini.

TÖÖJÕUKULUD

Ettevõtte kasutas lisaks lepingulistele töötajatele märkimisväärsel hulgal renditööjõudu. Tööjõuga seonduvad kulud kokku moodustasid aruandeaastal 30,5% müügitulust, kahanedes aastaga 6%. Tööjõurendiga seonduvad kulud kahanesid 2023. aastal ligi 63%. Lepinguliste töötajatega seonduvad kulud kahanesid 6% samas kui keskmine töötajate arv vähenes aasta jooksul 136 töötaja pealt 122 peale (-10%).

INVESTEERINGUD

Investeeringute kogusumma oli 2023. aastal 58 tuhat eurot, mis oli samas suuruses kui aasta varem (2022: 60 tuh EUR). Investeeringute põhirõhk oli tootmisseadmete uuendamisel, mis aitavad tõsta efektiivsust ja kasvatada ärimahtu. 2024. aastal plaanime veel täiendada oma tootmisseadmeid.

2023 aastal ettevõttes olulisi uurimis- ja arendustegevuse projekte ei esinenud ning nendega seotud väljaminekuid aruandeaastal puudusid ning ka järgmistel aastatel neid ette näha ei ole.

KESKKONNA- JA SOTSIAALSED MÕJUD

AS Frammi Tootmises tegeleme teadlikult keskkonnamõjude vähendamisega. Oleme oma igapäevaotsustes säästlikud ja teeme puhtama keskkonna nimel aktiivselt tööd. Püüdleme pidevalt tootmisjääkide vähendamise poole. Meie tootmisjäägid on suurel määral taaskasutatavad. Suur osa AS Framm Tootmise toodete keskkonnamõjust tuleneb sisendmaterjalina kasutatavast tsemendist, millel on suur CO₂ jalajälg. Optimeerime toodetes kasutatava tsemendi hulka, samas tegemata järeleandmisi toote kvaliteedis.

Meie tootmisseadmed ja -protsessid vajavad küll energiat, kuid betoonist toodete tootmine ei ole suures plaanis energiantensiivne protsess. Oleme panustanud oma energiasüsteemide kaasajastamisse energiakadude vähendamiseks ning optimaalsematesse energiatarbimise süsteemidesse. Meie kasutatav elektrienergia pärineb taastuvenergia allikatest.

Olles töandja üle 100 inimesele, peame oma kohustuseks tagada igale frammikale ohutu ja turvaline töökeskkond nii füüsilises kui vaimses plaanis. Panustame oma tööle sisseelamise protsessi ehk *onboard'* misse, mille jooksul kõik uued töötajad saavad hea ettekujutuse meie organisatsioonikultuurist ning meie toimimise põhiväärtustest.

Viime regulaarselt läbi tööohutusega seonduvaid koolitusi ning auditeid. Head tööriistad, -riided ja -võtted annavad võimaluse luua turvalisema töökeskkonna. Meie eesmärgiks on 0 tööõnnetust ja me panustame pidevalt tööohutusse ja -tervishoiu parendamisse, sest meie inimesed on meie suurim väärtus. Lähtume töökeskkonnas 5S (sorteeri, sea korda, sära, standardi, säilita) põhimõttest ning muudame seeläbi töökeskkonna paremini majandatavaks. See omakorda tõstab tulemuslikkust, parandab töö kvaliteeti, suurendab tööturvalisust ja hoiab kokku kulusid. Nii on ka töötajad hoitud.

FINANTSRISKID

AS Framm Tootmine majandustegevus toimub valdavalt eurodes ning ei hõlma kauplemise eesmärgil tehtavaid investeringuid väärtpaperitesse ja tuletisinstrumentidesse, mistõttu valuutakursside ja börsikursside muutused ettevõtte majandustulemustele otsest mõju ei avalda. Intressekandvad laenukohustised seotud osapoolte ees ei ole mõjutatud euriborist, mistõttu ei esine ka võimalike intressimäärade suurenemisega seotud riske.

VALIK FINANTSNÄITAJAID

	2021	2022	2023
Müügitulu	9 884 631	18 562 537	11 968 547
Puhaskasum (-kahjum)	-1 847 516	928 990	-1 549 487
Puhasrentaablus	-18,69%	5,00%	-12,95%
Töötajate arv	144	136	122
Tööjõukulud	3 461 952	3 887 194	3 647 763
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	0,46	0,58	0,34
Varade tootlikkus (ROA)	-55,57%	23,04%	-56,97%
Likviidsuskordaja	0,17	0,24	0,15

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum (-kahjum) / müügitulu x 100

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustised

ROA (ingl k *return on assets*) ehk varade tootlikkus (%) = EBIT (ärikasum / -kahjum) / varad kokku x 100

Likviidsuskordaja = (käibevara - varud) / lühiajaline võlgnevus

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	10 231	10 001	2
Nõuded ja ettemaksed	1 030 150	1 734 590	3
Varud	1 298 152	2 460 218	4
Kokku käibevarad	2 338 533	4 204 809	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	223 838	221 150	6
Immateriaalsed põhivarad	4 918	6 452	7
Kokku põhivarad	228 756	227 602	
Kokku varad	2 567 289	4 432 411	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	6 910 416	7 237 024	10
Eraldised	0	75 322	13
Kokku lühiajalised kohustised	6 910 416	7 312 346	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 438 249	1 438 249	9
Võlad ja ettemaksed	112 208	25 913	10
Kokku pikaajalised kohustised	1 550 457	1 464 162	
Kokku kohustised	8 460 873	8 776 508	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	25 560	25 560	14
Kohustuslik reservkapital	2 556	2 556	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 372 213	-5 301 203	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 549 487	928 990	
Kokku omakapital	-5 893 584	-4 344 097	
Kokku kohustised ja omakapital	2 567 289	4 432 411	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	11 968 547	18 562 537	15
Muud äritulud	103 141	153 781	16
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-156 357	11 766	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-9 493 076	-13 533 417	17
Mitmesugused tegevuskulud	-172 402	-234 067	18
Tööjõukulud	-3 647 764	-3 887 194	19
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-51 863	-52 082	6,7
Muud ärikulud	-12 856	-213	20
Ärikasum (kahjum)	-1 462 630	1 021 111	
Intressikulud	-86 295	-90 113	21
Muud finantstulud ja -kulud	-562	-2 008	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-1 549 487	928 990	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 549 487	928 990	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-1 462 630	1 021 111	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	51 863	52 082	6,7
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-11 933	-9 558	16
Muud korrigeerimised	5 545	0	6
Kokku korrigeerimised	45 475	42 524	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	704 440	-611 885	3
Varude muutus	1 162 066	-618 687	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-401 929	387 266	10
Laekunud intressid	0	1	
Muud rahavood äritegevusest	-563	-688	
Kokku rahavood äritegevusest	46 859	219 642	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-58 562	-59 998	6
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	11 933	18 333	6
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-46 629	-41 665	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	0	-38 346	
Makstud intressid	0	-133 835	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	0	-172 181	
Kokku rahavood	230	5 796	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	10 001	4 205	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	230	5 796	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	10 231	10 001	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2021	25 560	2 556	-5 301 203	-5 273 087
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	928 990	928 990
31.12.2022	25 560	2 556	-4 372 213	-4 344 097
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	-1 549 487	-1 549 487
31.12.2023	25 560	2 556	-5 921 700	-5 893 584

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 14.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Framm Tootmine 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega, mida täpsustavad Rahandusministri määrusega kinnitatud Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvara võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantsvara oste ja müüke majandustehinguid kajastatakse siis, kui need on toimunud, sõltumata sellest, kas raha on laekunud või tasutud; aruannete koostamisel tehakse reguleerimis- ja lõpetamiskanded, mis võimaldavad määratlada aruandeperioodi tulud ja kulud.

Raha

Raha ning rahalähenditena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta. Ettevõtte arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse aruandekuupäeval ümber arvestusvaluutasse aruandekuupäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Nõuete laekumise tõenäosust monitooritakse regulaarselt. Kui jooksva perioodi ilmneb, et mõne üksiknõude laekumine võib muutuda ebatõenäoliseks, moodustatakse jooksvas perioodis koheselt kulureservid nende nõuete osas, mille riskid ei ole kas (a) kaetud (ehk nimetatud nõuded ei ole kindlustatud) või (b) riskid on kaetud osaliselt. Reservid moodustatakse 1:1 katmata riskidega. Hiljemalt jooksva majandusaasta lõpus tehakse moodustatud reservide osas analüüs ja otsustatakse, mis osas on nõuded selle hetke seisuga muutunud ebatõenäoliseks või tuleb need maha kanda ning koostatakse vajalikud ümberkanded (ning likvideeritakse aasta keskel moodustatud reservid).

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Kuludes kajastamisel ja bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse tooraine ja materjalide puhul kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit ning valmistoodangu puhul individuaalmaksumuse meetodit.

Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud jagatud varudele ettevõtte normaalsetest tootmismahutustest lähtudes.

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtust.

Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 960 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest

olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Kui põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ja seda finantseeritakse laenuga, lülitatakse laenukasutuse kulutused objekti soetusmaksumusse. Vara maksumusse kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused, mis on arvestatud alates vara valmistamise alustamise hetkest kuni vara valmimiseni. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 960 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	10 - 20 aastat
Seadmed	4 - 6 2/3 aastat
Sõidukid	3 - 4 aastat
Muu inventar	2 - 3 aastat

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenu asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse. Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Rendid

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksamisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud ettevõtte kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mis nõuab varast loobumist ning mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust ja kogemustest. Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumist hindab juhtkond ebatõenäoliseks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Tulud

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadava tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intrassitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääradeks on alates 01.01.2019 kas 20/80 või 14/86 väljamakstavalt netosummalt (kuni 31.12.2018 oli maksumääraks 20/80).

Alates 01.01.2019 saab soodumääraga (14/86) netodividendidena välja maksta eelmise kolme kalendriaasta keskmise jaotatud kasumi, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu, siinjuures loetakse esimeseks keskmise jaotatud kasumi arvestusse minevaks aastaks 2018. aasta.

Füüsilistele isikutele, sh ka mitteresidendist füüsilistele isikutele juriidilise isiku poolt maksumääraga 14/86 maksustatud netodividende maksustatakse 7%-lise tulumaksumääraga. Maksustamine toimub tulumaksu kinnipidamise teel väljamaksja poolt.

Teatud tingimustel on võimalik saadud dividendide jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluna. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustisi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele, näiteks:

1. Emaettevõtte (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
2. Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ühingud (näit. emaettevõtte ülejäänud tüdrettevõtted) ja teised eraisikust omanike kontrolli all olevad konsolideerimisgruppi mittekuuluvad ühingud;
3. Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ja nende valitseva või olulise mõju all olevad äriühingud, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju AS Framm Tootmine äriliste otsustele;
4. Eelmises punktis kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o. pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ühingud.

Lisa 2 Raha (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Arvelduskontod	10 231	10 001
Kokku raha	10 231	10 001

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 008 246	1 008 246	
Ostjatelt laekumata arved	1 011 470	1 011 470	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-3 224	-3 224	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	126	126	5
Ettemaksed	21 778	21 778	
Tulevaste perioodide kulud	21 778	21 778	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 030 150	1 030 150	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 619 573	1 619 573	
Ostjatelt laekumata arved	1 622 797	1 622 797	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-3 224	-3 224	
Muud nõuded	20 420	20 420	
Ettemaksed	94 597	94 597	
Tulevaste perioodide kulud	94 597	94 597	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 734 590	1 734 590	

Kirjel "Nõuded ostjate vastu" on kajastatud nõudeid seotud osapoolte vastu summas 998 242 eurot (seisuga 31.12.2022 1 538 636 eurot) (lisa 22).

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	548 210	1 434 694
Valmistoodang	729 122	1 007 173
Müügiks ostetud kaubad	0	196
Ettemaksed varude eest	20 820	18 155
Kokku varud	1 298 152	2 460 218

Varude mahakandmisi oli 2023.a summas 109 211 eurot ja 2022.a summas 61 259 eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	0	118 473	315 269
Üksikisiku tulumaks	0	75 033	106 686
Erisoodustuse tulumaks	0	121	313
Sotsiaalmaks	0	128 361	211 492
Kohustuslik kogumispension	0	2 071	2 846
Töötuskindlustusmaksed	0	8 888	12 373
Intress	0	1 285	0
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	30	0
Ettemaksukonto jääk	126		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	126	334 262	648 979

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

								Kokku
	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Ettemaksed	
		Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2021								
Soetusmaksumus	1 333	235 320	30 230	1 235 876	1 501 426	238 797	537	1 742 093
Akumuleeritud kulum	-1 333	-232 217	-28 986	-1 189 645	-1 450 848	-68 111	0	-1 520 292
Jääkmaksumus	0	3 103	1 244	46 231	50 578	170 686	537	221 801
Ostud ja parendused	0	9 401	0	25 587	34 988	10 492	14 518	59 998
Amortisatsioonikulu	0	-1 436	-984	-23 705	-26 125	-24 424	0	-50 549
Müügid (jääkmaksumuses)	0	-8 775	0	0	-8 775	0	0	-8 775
Ümberliigitamised	0	0	0	3 049	3 049	0	-3 049	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	3 049	3 049	0	-3 049	0
Muud muutused	0	0	0	-1 325	-1 325	0	0	-1 325
31.12.2022								
Soetusmaksumus	1 333	235 320	30 230	1 260 914	1 526 464	249 289	12 006	1 789 092
Akumuleeritud kulum	-1 333	-233 027	-29 970	-1 211 077	-1 474 074	-92 535	0	-1 567 942
Jääkmaksumus	0	2 293	260	49 837	52 390	156 754	12 006	221 150
Ostud ja parendused	0	0	0	48 181	48 181	7 262	3 119	58 562
Amortisatsioonikulu	0	-809	-208	-24 481	-25 498	-24 831	0	-50 329
Ümberliigitamised	0	0	0	9 580	9 580	0	-9 580	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	9 580	9 580	0	-9 580	0
Muud muutused	0	0	0	0	0	0	-5 545	-5 545
31.12.2023								
Soetusmaksumus	1 333	194 153	30 230	1 315 314	1 539 697	256 551	0	1 797 581
Akumuleeritud kulum	-1 333	-192 669	-30 178	-1 232 197	-1 455 044	-117 366	0	-1 573 743
Jääkmaksumus	0	1 484	52	83 117	84 653	139 185	0	223 838

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2023	2022
Masinad ja seadmed	11 933	18 333
Transpordivahendid	8 833	18 333
Muud masinad ja seadmed	3 100	0
Kokku	11 933	18 333

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2021		
Soetusmaksumus	68 335	68 335
Akumuleeritud kulum	-60 350	-60 350
Jääkmaksumus	7 985	7 985
Amortisatsioonikulu	-1 533	-1 533
31.12.2022		
Soetusmaksumus	68 335	68 335
Akumuleeritud kulum	-61 883	-61 883
Jääkmaksumus	6 452	6 452
Amortisatsioonikulu	-1 534	-1 534
31.12.2023		
Soetusmaksumus	68 335	68 335
Akumuleeritud kulum	-63 417	-63 417
Jääkmaksumus	4 918	4 918

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022
Kasutusrendikulu	1 063 133	1 042 254

Kasutusrendi kulud koosnevad hoone rendist, autode kasutusrendist, seadmete ja tööriistade rendist.

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen seotud isikult	1 438 249	0	1 438 249		6%	EUR	31.12.2026	22
Pikaajalised laenud kokku	1 438 249	0	1 438 249					
Laenukohustised kokku	1 438 249	0	1 438 249					
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen seotud isikult	1 438 249	0	1 438 249		6%	EUR	31.12.2026	22
Pikaajalised laenud kokku	1 438 249	0	1 438 249					
Laenukohustised kokku	1 438 249	0	1 438 249					

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	3 773 760	3 773 760	0	11
Võlad töövõtjatele	204 557	204 557	0	12
Maksuvõlad	334 262	334 262	0	5
Muud võlad	127 655	15 447	112 208	
Intressivõlad	112 208	0	112 208	22
Muud viitvõlad	15 447	15 447	0	
Muud võlad	2 582 390	2 582 390	0	22
Kokku võlad ja ettemaksed	7 022 624	6 910 416	112 208	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	3 752 072	3 752 072	0	11
Võlad töövõtjatele	253 458	253 458	0	12
Maksuvõlad	648 979	648 979	0	5
Muud võlad	26 038	125	25 913	
Intressivõlad	25 913	0	25 913	22
Muud viitvõlad	125	125	0	
Muud võlad	2 582 390	2 582 390	0	22
Kokku võlad ja ettemaksed	7 262 937	7 237 024	25 913	

Kirjel "Võlad tarnijatele" on kajastatud kohustisi seotud osapoolte ees summas 3 365 224 eurot (31.12.2022 3 138 865 eurot).

Kirjel "Muud võlad" on kajastatud kohustisi seotud osapoolte ees summas 2 582 390 eurot (31.12.2022 2 582 390 eurot).

Kirjel "Intressivõlad" on kajastatud kohustisi seotud osapoolte ees.

Pikaajaliste võlgade tasumise lõpptähtajad saabuvad aastal 2026.

Lisa 11 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Eesti	3 724 982	3 648 187	
Välismaa	48 778	103 885	
Kokku võlad tarnijatele	3 773 760	3 752 072	10

Kirjel "Võlad tarnijatele" on kajastatud kohustisi seotud osapoolte ees summas 3 365 224 eurot (31.12.2022 3 138 865 eurot).

Lisa 12 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Töötasude kohustis	150 076	189 560	
Puhkusetasude kohustis	54 481	63 898	
Kokku võlad töövõtjatele	204 557	253 458	10

Lisa 13 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2021	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2022
Kokku eraldised	52 501	75 322	-52 501	75 322
Sealhulgas:				
Lühiajalised	52 501	75 322	-52 501	75 322
Muud eraldised	52 501	75 322	-52 501	75 322
	31.12.2022	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2023
Kokku eraldised	75 322	-49 285	-26 037	0
Sealhulgas:				
Lühiajalised	75 322	-49 285	-26 037	0
Muud eraldised	75 322	-49 285	-26 037	0

Lisa 14 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	25 560	25 560
Aktsiate arv (tk)	400	400
Aktsiate nimiväärtus	63.90	63.90

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	11 977 627	18 517 546
Soome	-9 080	44 991
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	11 968 547	18 562 537
Kokku müügitulu	11 968 547	18 562 537
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Betoonist ehitustoodete tootmine	10 331 362	16 944 655
Kaubavedu	0	1 620
Muud	1 637 185	1 616 262
Kokku müügitulu	11 968 547	18 562 537

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	11 933	9 558	6
Kasum valuutakursi muutustest	101	453	
Tulu muust äritegevusest	91 107	143 770	
Kokku muud äritulud	103 141	153 781	

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-5 544 473	-8 145 993	
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-947 201	-8 748	
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-662	-205 126	
Energia	-459 690	-972 904	
Elektrienergia	-214 317	-394 003	
Soojusenergia	-227 186	-555 245	
Kütus	-18 187	-23 656	
Veevarustusteenused	-8 024	-22 415	
Transpordikulud	-52 541	-111 774	
Üür ja rent	-1 048 856	-1 035 810	8
Tööjõurent	-896 998	-2 414 169	
Tehasekulud	-178 301	-178 050	
Remondikulud	-233 871	-337 605	
Väikevahendid ja eririetus	-52 333	-72 441	
Muud	-70 126	-28 382	
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-9 493 076	-13 533 417	

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Üür ja rent	-14 276	-6 445	8
Energia	-3 078	-4 670	
Soojusenergia	0	-26	
Kütus	-3 078	-4 644	
Lähetuskulud	-922	-280	
Koolituskulud	-1 389	-16 705	
Riiklikud ja kohalikud maksud	-1 854	-2 131	
Kommunaalteenused	-48 808	-102 198	
IT teenused ja side	-31 879	-31 786	
Remondikulud	-6 290	-21 990	
Varakindlustus	-10 956	-6 864	
Reklaam	-1 500	-81	
Muud	-51 450	-40 917	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-172 402	-234 067	

Lisa 19 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	-2 730 371	-2 913 264
Sotsiaalmaksud	-917 392	-973 930
Kokku tööjõukulud	-3 647 763	-3 887 194
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	122	136
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	119	136
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	2	0
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	0

Lisa 20 Muud ärikulud

(eurodes)

	2023	2022
Kahjum valuutakursi muutustest	-1	-211
Trahvid, viivised ja hüvitised	-1 712	0
käibemaksu korrigeerimine	-7 616	0
Muud	-3 527	-2
Kokku muud ärikulud	-12 856	-213

Lisa 21 Intressikulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressikulu laenudelt	-86 295	-90 113
Kokku intressikulud	-86 295	-90 113

Lisa 22 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Teine Omandamise OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	AS Framm
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	998 242	1 538 636	3

Kokku nõuded ja ettemaksed	998 242	1 538 636	
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	1 237 630	1 289 236	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	4 709 984	4 432 020	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 947 614	5 721 256	10

PIKAAJALISED	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Laenukohustised			
Emaettevõtja	1 438 249	1 438 249	9
Kokku laenukohustised	1 438 249	1 438 249	
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	112 209	25 913	10
Kokku võlad ja ettemaksed	112 209	25 913	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	1 476 595	0	38 346	1 438 249	87 931	9,21
Kokku laenukohustised	1 476 595	0	38 346	1 438 249	87 931	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2023	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	1 438 249	0	0	1 438 249	86 295	9,21
Kokku laenukohustised	1 438 249	0	0	1 438 249	86 295	

MÜÜDUD	2023			2022	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	11 956 101	15 259	0	18 514 513	0
Kokku müüdnud	11 956 101	15 259	0	18 514 513	0

OSTETUD	2023			2022	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	0	1 436 428	0	0	1 953 448
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	2 381 948	0	46 912	4 758 544	0
Kokku ostetud	2 381 948	1 436 428	46 912	4 758 544	1 953 448

Lisa 23 Sündmused pärast aruandekuupäeva

26.01.2024 on kohtumäärusega lõpetatud Framm Tootmine AS saneerimine.

Lisa 24 Tegevuse jätkuvuse lisa

Seisuga 31.12.2023. ületavad ettevõtte lühiajalised kohustised käibevara 4,6 miljoni euro võrra (seisuga 31.12.2022 3,1 miljoni euro võrra). Käibekapitali puudujääk on aastaga kasvanud 47%. Ettevõtte on saneerimiskavast kinni pidanud ja 26.01.2024 on kohtumäärusega saneerimine ka lõpetatud. Mõningal määral on ettevõtte kohustused hankijate ja võlausaldajate ees suurenenud võrreldes eelmise aastaga, kuid see on tavapärasest majandustegevusest tulenev ning ei indikeeri ettevõtte halvenenud maksedistsipliini või maksevõimekust.

Majandusaastal olid juhtkonna fookuses järgmised tegevused:

1. Müügi- ja tootmismahdade kasvatamine;
2. Kulude optimeerimine;
3. Tootmise efektiivsuse tõstmine;
4. Likviidsuse juhtimine.

Ettevõtte 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eeldusel, et ettevõtte on jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Juhtkond on seisukohal, et saneerimise ning juhtkonna poolt algatatud meetmete kaudu on võimalik jätkata ettevõtte finantsseisundi paranemise kursil.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 26.04.2024

AS Framm Tootmine (registrikood: 11674061) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RASMUS KURM	Juhatuse liige	29.04.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Framm Tootmine aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS Framm Tootmine (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu asjaoludele, et ettevõtte lühiajalised kohustised ületasid aruandekuupäeva seisuga käibevarasid 4 572 tuhande euro võrra ning seisuga 31.12.2023 oli ettevõtte netovara negatiivne summas –5 894 tuhat eurot ning ei vasta Äriseadustiku nõuetele. Netovara vastavusseviimiseks Äriseadustiku nõuetega tuleb juhinduda Äriseadustiku §-s 301 sätestatust.

Juhatus on kirjeldanud meetmeid tegevuse jätkuvuse tagamiseks kaasatud raamatupidamise aastaaruande lisa 24 "Tegevuse jätkuvuse lisa".

Tegemist ei ole märkusega eelnimetatud asjaolude suhtes.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma.

Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestusprintsipi, välja arvatud juhul kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi

käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsibi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Toomas Villems

Vandeaudiitori number 74

Villems & Partnerid OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 80

Mustamäe tee 46, Tallinn, Harju maakond, 10621

29.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

AS Framm Tootmine (registrikood: 11674061) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TOOMAS VILLEMS	Vandeaudiitor	29.04.2024

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 372 213
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 549 487
Kokku	-5 921 700
Jaotamine	
Tulevaste perioodide kasumi arvelt	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-5 921 700
Kokku	-5 921 700

Kahjumi katmise otsus

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 372 213
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 549 487
Kokku	-5 921 700
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-5 921 700
Kokku	-5 921 700

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Betoonist ehitustoodete tootmine	2361	10331362	86.32%	Jah
Puidu ja ehitusmaterjalide vahendamine	46131	1368230	11.43%	Ei
Ehituslik insener-tehniline projekteerimine ja nõustamine	71121	268955	2.25%	Ei